

# РЕШЕНИЕ

№ 1363

гр. София, 24.01.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 162 СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: РУМЯНА З. ЗАПРЯНОВА

при участието на секретаря АНЕЛИЯ Н. Г.А  
като разгледа докладваното от РУМЯНА З. ЗАПРЯНОВА Гражданско дело  
№ 20231110103825 по описа за 2023 година

Производството е образувано по иск, предявен от Ю. П. Х., ЕГН \*\*\*\*\*, с постоянен адрес в ..., чрез пълномощника му адв. В. Т., АК – София, с адрес на кантора в г...“, ..., против А. Г. С., ЕГН \*\*\*\*\*, с постоянен адрес ..., електронна поща: ....

Твърди се в исковата молба, че ищецът и ответникът са съседи – ищецът обитава жилището на своята приятелка А.Ч., с която живеят на съпружески начала, находящо се в ..., а ответникът живее в съседния вход. В течение на времето Ю. Х. и А. С. често са се засичали в общите части на сграда, като ответникът е отправял обидни думи към Х. (боклук и крадец), псувал го е, блъскал го е и го е заплашвал с физическа саморазправа. Ответникът, също така, е отправял обидни думи към ищеца и в общи електронни писма до всички етажни собственици.

През месец септември 2019 г. в присъствието на А.Ч., ответникът е отправил към ищеца репликите, „че е боклук, че е крадец, че ще го пребие“, „ще му откъсне главата“, блъснал го в рамото и го напсувал. На две неустановени дати през месец март 2020 г. в присъствието на А.Ч., А. С. е отправил към ищеца репликите, „че е боклук, че е доказан крадец, че ще го пребие“, „ще му откъсне главата, че ще го умъртви“, блъснал го в рамото, напсувал го“.

Ю. Х. твърди, че гореописаните действия на ответника са противоправни и вследствие на тях е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в уронването на доброто му име, опозоряване и дискредитиране на личността му, кошмари, безпокойство, загуба на апетит и сълзи.

С горните фактически твърдения ищецът обуславя правния си интерес от предявяването на осъдителен иск с правно основание чл. 45 от ЗЗД за осъждане на ответника да му заплати обезщетение за репарирание на претърпените от него неимуществени вреди в следствие на описаните три противоправни деяния в размер на 3 000 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането. Претендира разноски. Прави възражение за

прекомерност на претендираното от ответника адвокатско възнаграждение.

С исковата молба ищецът представя писмени документи, които моли да бъдат приобщени към доказателствения материал по делото. Моли за събирането на гласни доказателства – разпит на трима свидетели при режим на довеждане за установяване на претърпените неимуществени вреди. Моли да бъде издадено съдебно удостоверение, което да послужи пред СРП, въз основа на което да бъдат предоставени заверени преписи от всички сигнали между страните.

В съдебно заседание, проведено на 14.11.2023 г., ищецът, чрез процесуалния си представител, поддържа предявения осъдителен иск и направените доказателствени искания, като възразява срещу наведените в отговора на исковата молба твърдения. Не ангажира допълнително доказателства.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал отговор на искова молба, с която счита предявените искове за неоснователни. Сочи се, че не са налице елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане. Твърди, се че ответникът действал при условията на афект, тъй като бил провокиран от думите на А.Ч., която съжителствала с ищеца, наричайки ответника „отрепка“.

С отговора ответникът представя писмени документи, които моли да бъдат приобщени към доказателствения материал по делото. Моли за събирането на гласни доказателства чрез разпит на двама свидетели при режим на довеждане за установяване на обстоятелствата относно конфликта между страните. Моли да бъдат изискани служебно справки от СРП, СГП и СДВР за изискване на информация за депозирани сигнали между страните и образувани производства срещу ищеца. Претендира разноски.

В съдебно заседание, проведено на 14.11.2023 г., ответникът признава, че е нарекъл ищеца „престъпник“ в онлайн кореспонденция и твърди че през 2019 г. са с ищеца са се обиждали взаимно пред вратата на апартамента на последния. Чрез процесуалния си представител, поддържа направените в отговора възражения. Не сочи доказателства.

С определение № 33509 от 25.09.2023 г. доказателствените искания на страните за изискване на информация за депозирани сигнали и образувани производства между страните от СРП, СДВР, СГП са оставени без уважение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД.

По този иск в тежест на ищеца е да докаже, че е налице виновно противоправно поведение на ответника, осъществено през месец септември 2019 г., изразяващо се в отправяне на репликите, „че е боклук, че е крадец, че ще го пребие“, „ще му откъсне главата“, че го е блъснал по рамото и го напсувал, както и че през месец март 2020 г. отправил към ищеца репликите, „че е боклук, че е доказан крадец, че ще го пребие“, „ще му откъсне главата, че ще го умъртви“; вид и размер на претърпените неимуществени вреди; наличието на причинна връзка между поведението на ответника и вредоносния резултат.

При установяване на горното в тежест на ответника е да докаже, че е поправил вредите.

Между страните не се спори, че същите са съседни, като обитават сграда, нахождаща се в не спорят, че същите са съседни, като обитават сграда, нахождаща се в ....

В съдебно заседание, проведено на 14.11.2023 г. са разпитани свидетелите А.Е.Ч. (живееща на семейни начала с ищеца) и Г. В.В..

Свидетелката А.Е.Ч. потвърждава, че познава ответника по делото като неин съсед. Твърди, че през септември месец 2019 ответникът е пресрещнал нея и ищеца и започнал без

провокация да обижда последния, като го наричал „боклук, крадец, мръсник, мизерник“ и също така го ударил в рамото. Твърди че имало много подобни случаи, сред които и през март 2020 г. Сочи, че няма спомен да е наричала ответника „отрепка“ и да го е обиждала. Дава показания относно емоционалното състояние на ищеца. Твърди, че последният е изключително депресиран, отслабнал е 12 кг., има паник атаки, събужда се и бълнува вечер и също така се притеснява да излиза навън. Посочва, че след случаят през септември месец 2019 г. ищецът е подавал неколнократно сигнали до 4 РУП. Сочи, че ищецът не е полагал усилие с ограничаване на храната и упражнения за сваляне на килограми. Посочва, че преди 2019 г. ищецът е бил задържан от органите на МВР и прокуратурата, като не е отсъствал за дълъг период от дома си и не е бил в затвор.

Свидетелят Г. В.В. потвърждава, че познава страните по делото, като живее на същия адрес, притежава търговски обект в сградата и е домоуправител във входа, където живее ищецът. Посочва, че след края на 2022 г. е налице конфликт между страните, като не си спомня и не е запознат с конфликти между ищеца и ответника преди тази дата и не е бил свидетел на проблеми между двамата. Сочи, че ищецът и семейството му не общуват много с другите съседи и че ищецът не е конфликтен. Твърди, че от разказ на съсед му е известно, че ищецът е бил търсен от органите на реда, както и от разкази на други съседи, че ищецът е бил задържан за изнудване и кражби. Твърди, че ответникът му е споделял, че се страхува от физическа интервенция от страна на ищеца, като не е бил свидетел на физическа саморазправа между страните.

Като писмено доказателство по делото е приета електронна кореспонденция от месец януари 2023 г. между ответника, свидетелите А.Ч. и Г. В. и техните съседи по повод въпроси, засягащи етажната собственост. Част от кореспонденцията е имейл от 13.01.2023 г. от ответника, в който последният отправя следните реплики към ищеца и А.Ч.: „Лошото е, че за да си позволите качествен адвокат трябва Юли да направи доста успешни сделки, които само той си може, а именно да открадне, по възможност от съседи...“, „този тюлен да не е решил след празниците да влиза във форма или краде нафта?“

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Основателността на иска по чл. 45 ЗЗД предполага кумулативно наличие на следните елементи: деяние в една от двете форми – действие или бездействие, деянието да носи белега противоправност, от него да са причинени вреди, които да са в причинно-следствена връзка с противоправното деяние, което да е извършено виновно. Последният елемент се презюмира (оборимата презумпция на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД). Вредоносният резултат може да се изрази в претърпяване на негативни последици, както от имуществен, така и от неимуществен характер.

В споделяната от настоящия състав практика на ВКС, обективизирана в решение № 253 от 29.01.2014 г. на ВКС по гр. д. № 1251/2012 г., III г. о., е посочено, че в чл. 39 - 41 от Конституцията на република България и в чл.10 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прогласено правото на всеки да изразява и разпространява мнение и да търси, получава и разпространява информация. В обсега на това право се включва свободата на всеки да отстоява своето мнение и да получава, съобщава и предава мнения, идеи или информация независимо от начина на изразяване. Това е едно от основните права на личността. Това право обаче не е абсолютно. Сред ценностите, чиято закрила е основание за ограничаване на правото на свобода на изразяване на мнения, основният закон изрично посочва присъщите на личността чест, достойнство, добро име. Те именно са обект на посегателство при нанасяне на обидата (умишленото унижаване достойнството на дадено лице посредством неприлично отнасяне с него) и на клеветата (съзнателното разгласяване на неистински позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление другиму). Поради това гражданската отговорност за обида и

клевета като средство за защита на честта, личното достойнство и доброто име представлява такова ограничение на правото на свобода на изразяване на мнения, което е допустимо и от Конституцията, и от Конвенцията. В контекста на изложеното не може да се приеме за клеветническо твърдение, което се основава на истински факти, и съответно изразяването му не е противоправно. Като клевета, съответно като противоправно, следва да се квалифицира съзнателното разгласяване на неистински позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление. Следва да се има предвид, че фактическите твърдения, за които се твърди, че са клевета, могат да бъдат проверявани за вярност като доказателствената тежест е на ответника. Във всеки случай следва да се прави ясно разграничение между обидата и клеветата, които са в обсега на предвидените с чл. 39-41 от КРБ ограничения, и оценъчните съждения, които са извън този обseg.

Докато негативните оценки, направени при спазване на ограниченията по чл. 39, ал. 1 от КРБ, представляват коментар на фактите и не пораждат отговорност, то обидата е противоправно деяние и е налице, когато някой каже или извърши нещо унижително за честта или достойнството на друго. Дефиницията на деянието "обида" се съдържа в чл. 146, ал. 1 от НК, но тя е приложима и при деликта, а унижителният характер на казаното следва да се преценява съобразно приетите в обществото морални норми за нормално човешко общуване (в този смисъл решение № 213 от 26.01.2021 г. на ВКС по гр. д. № 970/2020 г., IV г. о., ГК).

От изложеното следва, че разграничението между твърдения и оценки, съобразно практиката на ВКС, се състои в това, че фактическите твърдения подлежат на проверка за истинност, като те могат да ангажират отговорност само ако позорят адресата и са неверни. Оценките /мненията/ не подлежат на проверка за вярност, тъй като те не представляват конкретни факти от обективната действителност и ангажират отговорност само ако представляват обида (в този смисъл решение № 12 от 6.02.2013 г. на ВКС по гр. д. № 449/2012 г., III г. о., ГК; решение № 62 от 6.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1376/2011 г., IV г. о.).

При предявен иск по чл. 45, ал. 1 ЗЗД от ЗЗД съдът следва да извърши конкретна преценка дали е противоправно поведение при употреба или разпространение на слово, която да бъде основана на баланса между основните права на защита на доброто име и на свободното изразяване на мнение. Когато не се касае за превратно упражняване на правото по чл. 39, ал. 1 от КРБ и свободата на мнение не е използвана, за да увреди доброто име на друго, твърдения и оценки могат да се използват свободно. Но дори когато изявлението се квалифицира като оценъчно съждение, трябва да съществуват достатъчно фактически данни, които да го подкрепят, иначе то би надхвърляло допустимото.

Съдът намира, че от събраните по делото доказателства – свидетелски показания и представената и приета като доказателство по делото електронна кореспонденция, се установи, че ищецът и ответникът са съседи, като между същите съществуват недобри съседски взаимоотношения. От свидетелските показания на А.Ч. се установи, че през месец септември 2019 г. и месец март 2020 г. ответникът е отправил към ищеца репликите, че е „боклук“, „крадец“, че го е блъснал по рамото и го напсувал. Съобразно чл. 172 ГПК, отчитайки обстоятелството, че свидетелката живее на семейни начала с ищеца, съдът счита, че показанията □ са последователни, убедителни и житейски логични. Показанията на свидетелката следва да се кредитират като неопровергани от останалия доказателствен материал по делото, включително приложената кореспонденция по имейл от месец януари 2023 г. и направените в съдебно заседание от 14.11.2023 г. признания на факти по смисъла на чл. 175 ГПК от ответника, че е нарекъл ищеца „престъпник“ и че му е отправял обиди през 2019 г.

Безспорно думата „боклук“ и псувните по адрес на ищеца представляват обиди, тъй като са обективно годни да накърнят достойнството на ищеца, и според господстващия

морал са неприлични и цинични. Твърдението за дадена личност, че е „крадец“ и „престъпник“, е позорящо, тъй като то сочи на склонност на лицето към извършване на престъпления. По делото липсват данни за извършени от ищеца престъпления, включително кражба, както и данни за влязла в сила присъда за извършено престъпление. С оглед на това е налице виновно и противоправно поведение на ответника, а именно злоупотреба със свободата на словото. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал.2 от ЗЗД вината се предполага до доказване на противното, като в случая ответникът не установи липсата на същата.

Доказани са и останалите предпоставки за уважаване на иска по 45, ал. 1 ЗЗД. С показанията на свидетелката А.Ч. са установени претърпените от ищеца неимуществени вреди в резултат на процесните деяния – стрес, унижение, психологически страдания, безпокойство.

От друга страна по делото не е установена голяма продължителност и интензитет на негативните изживявания. Не са установени претърпени физически болки в рамото и загуба на тегло - не са представени медицински документи или други доказателства в тази насока.

Причинените при деликт вреди поначало се обезщетяват парично, като на поправяне подлежат всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането - чл. 51, ал. 1 ЗЗД. Досежно размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобразява разпоредбата на чл. 52 ЗЗД. Поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените вреди и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението (т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС). Такива обективни обстоятелства могат да начина на извършване на увреждането, обстоятелствата, при които е извършено, причинените морални страдания и пр.

В този смисъл настоящият съдебен състав приема, че размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, който би удовлетворил обществения критерий за справедливост при съществуващите в страната общественно-икономически условия на живот, с оглед на конкретните обстоятелства по делото следва да бъде определен на 750 лв. (седемстотин и петдесет лева). В тази връзка следва да бъдат отчетени, от една страна, броя и вида на обидните и клеветническите изрази, установената тежест на вредите - отражението на процесните изрази върху поведението на ищеца. От представените по делото доказателства не се установи промяна в обществената оценка на личността на ищеца. От показанията на свидетеля Г. В. са налице са данни за негативни нагласи спрямо ищеца от съседската общност още от нанасянето на последния в сградата. Съгласно гореизложеното, липсват и данни за особена продължителност на претърпените негативни преживявания. В този смисъл присъждането на по-голяма от горепосочената сума би довело до несъответстващо на изискванията на справедливостта имуществено разместване. Присъждането на обезщетение само по себе си съдържа морално удовлетворение - признаване, че действията на ответника са противоправни, и отговорността им за причинените вреди, като размерът на паричната сума е за репарирание на действително претърпените вреди и не може да служи за обогатяване. От значение е и създаденият от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, тъй като "справедливостта" до голяма степен отразява обществената оценка на засегнатите нематериални ценности, а в сферата на последните равенството в обществото намира най - чист израз (виж Решение № 110 от 25.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 2808/2016 г., IV г. о., ГК ).

Ето защо предявените искът по чл. 45 от ЗЗД следва да бъде уважен за сумата от 750

лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.01.2023 г., до окончателното изплащане на сумата, а за разликата над нея до размера пълната главница - да се отхвърли като неоснователен.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни. Ищецът е сторил разноски в общ размер на 125 лв., включващи заплатена държавна такса в размер на 120 лв., и държавна такса в размер на 5 лв. за издаване на обезпечителна заповед. Ответникът е сторил разноски в размер на 1000 лв. за адвокатски хонорар.

Ищецът в законоустановения срок е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответника, което съдът намира за основателно. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата (в ред. от ДВ, бр. 88 от 04.11.2022 г.), възнаграждението за процесуално представителство, защита и съдействие по граждански дела с интерес от 1000 до 10 000 лв. е 400 лв. плюс 10 % за горницата над 1000 лв., т.е. в случая 600 лв. С оглед фактическата и правна сложност на делото, броя на проведените открити съдебни заседания и извършените от процесуалния представител на ищеца процесуални действия, възнаграждението следва да бъде редуцирано до сумата от 600 лв.

С оглед уважената част от исковете, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца му се следват разноски в общ размер на 31,25 лв. (тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки), а на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски в размер на 450 лв. (четиристотин и петдесет лева).

Водим от горното и на основание чл. 235 от ГПК съдът

## **РЕШИ:**

ОСЪЖДА А. Г. С., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес ..., да заплати на Ю. П. Х., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес в ..., на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД сумата от 750 лв. (седемстотин и петдесет лева) - главница, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в следствие на описаните три противоправни деяния в размер на 3 000 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.01.2023 г., до окончателното изплащане на вземането, като ОТХВЪРЛЯ предявеният иск за разликата над уважения размер от 750 лв. до пълния предявен размер от 3000 лв.

ОСЪЖДА А. Г. С., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес ..., да заплати на Ю. П. Х., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес в ..., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата в размер на 31,25 лв. (тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки), представляваща сторените в настоящото производство разноски, съразмерно с уважената част от иска.

ОСЪЖДА Ю. П. Х., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес в ..., да заплати на А. Г. С., ЕГН \*\*\*\*\* с постоянен адрес ..., на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата в размер на 450 лв. (четиристотин и петдесет лева), представляваща сторените в настоящото производство разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба, подадена чрез Софийски районен съд до Софийски градски съд в двуседмичен срок, считано от датата на връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: \_\_\_\_\_